

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת יתרו

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

הלומד מכל אדם

פרשתנו פותחת בסיפור התקרבותו של יתרו אל תחת כנפי השכינה. לאחר מכן התורה מספרת שכשראה יתרו שמשה יושב ושופט לבדו את כל העם, אמר לו: "מה הדבר הזה אשר אתה עושה לעם, מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בוקר עד ערב... לא טוב הדבר אשר אתה עושה, נבול תבול גם אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא תוכל עשהו לבדך" (שמות יח, יד-יח). ואז יתרו מציע למשה לבחור מכל העם "אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע" שיסייעו לו לשפוט את העם, "והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם, והקל מעליך ונשא אתך" (שם, כא-כג). כולנו יודעים שיתרו לא היה אחד מגדולי התורה של אותו דור, ובאותו הזמן שבא למשה רק החל לחזור בתשובה ולהתקרב לה'. לעומת זאת, משה רבנו, הוא גדול כל הדורות כולם, רבן של כל הנביאים ונאמן ביתו של ה'. בכל זאת, הפער העצום שבין מדרגתו הרוחנית של משה לזו של יתרו לא גרם למשה לזלזל בדבריו, אלא הוא התייחס אליהם בכבוד ראש ונמלך בשכינה על כך, ולבסוף אף קיבלם ונהג כעצתו. עובדה זו מעידה על המידה הנפלאה שהיתה במשה רבנו ע"ה שלא היה בז לשום אדם שבעולם, ותמיד היה מטה את אוזנו לשמוע כל אדם, ופתוח לקבל עצה טובה מכל איש בעולם, בבחינת מה שאמרו חז"ל: "איזהו חכם? הלומד מכל אדם".

לפי האמור יובן גם מה שכבר קראנו בפרשת "שמות" שכאשר התכוונ משה רבנו ללכת ממדין למצרים במצוות ה' על מנת לגאול את עם ישראל ממצרים, בא ליתרו וביקש את רשותו לצאת לדרכו, ויתרו הרשהו על כך ואף בירכו בברכת: "לך לשלום" (שמות ד, יח). ומכך למדו חז"ל (ברכות סג, א) שכל מי שנפרד מחברו "אל יאמר לו 'לך בשלום' אלא 'לך לשלום', שהרי יתרו שאמר למשה 'לך לשלום' עלה (משה) והצליח". והכוונה בזה היא, שמשה עלה והצליח לא בגלל שהיה איזה כח מופלא בברכתו של יתרו, אלא בגלל שמשה הטה אוזנו לברכתו של יתרו וקיבל אותה באמונה ובלבביות, ולא זלזל בה ח"ו, בבחינת מה שאמרו חז"ל (ברכות ז, א) "שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך". ובגלל מידתו הנפלאה של משה שלא זלזל בברכתו של יתרו, קיים בו הקב"ה את הברכה ועלה והצליח.

ומכאן ילמד כל אדם עד כמה יש להזהר שלא לבז לשום אדם שבעולם ולא לזלזל בשום בריה של ה'. יש לכבד כל אדם, ולהטות אוזן קשבת לעצתו של כל אחד שמא יוכל ללמוד ממנו דבר חכמה. וכאשר ינהג האדם בדרך זו, יזכה לעלות מעלה מעלה במדרגות הקדושה, ויצליחהו האל בכל מעשיו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

זכותו העצומה של ספר התניא

"ובפרטות, בחינת חכמה בינה דעת שבנפשו מלובשות בהשגת התורה שהוא משיג בפרד"ס כפי יכולת השגתו" - הרב רומז כאן שלא כולם משיגים אותה השגה, יש אחד שמשיג יותר ויש אחד שמשיג פחות. למשל יושבים מאה אנשים בשיעור תניא, מתוכם רק שלושים מבינים, השאר באו רק להסתכל, אחד אומר 'זה בכלל לא מדבר אלי', השני אומר 'מה זה הדברים האלה כאן? האם זה תורה חדשה?' השלישי אומר 'מה אני יכול לעשות? לא נעים לצאת באמצע השיעור'. אבל הוא יקבל שכר על זה, כי הרעיון של ספר התניא, שאפילו אם בלי כוונה נגעת בו, אתה לא תצא מן העולם הזה בלא תשובה.

כמ"ש במשנה (מקוואות פ"ה מ"ו), וכן פסק הרמב"ם (בפ"ט מהלכות מקוואות הי"ז) גל שנתלש מן הים ונפל על האדם או על הכלים אם יש בו מ' סאה הרי אלו טהורין לחולין שאין הטובל לחולין צריך כוונה.

כלומר אע"פ שאותו אדם שהיה טמא לא התכוין לטבול, עצם זה שעבר עליו הגל הוא נטהר, כך עצם המגע בספר התניא מועיל לנפש האדם.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:35	ר"ת 17:58	17:06	ירושלים
18:31	ר"ת 17:55	17:03	תל אביב
18:31	ר"ת 17:55	17:03	חיפה
18:34	ר"ת 17:58	17:06	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

"הילדה תתרפא באופן נס"

זכינו וסיפורים רבים יש לנו עם מורינו ורבינו הרב יורם אברג'ל, אחד הסיפורים הוא כך: באחד מן הימים שמנו לב שהבת הבכורה שלנו התחילה לחוש שלא בטוב והתחילה לסבול מפחדים ומחרדות בלתי פוסקים, כמובן שלפני הכל פנינו מיד למורינו הרב שיורה לנו עצה מה לעשות, הרב אמר לנו ללכת מיד לפסיכיאטר שיבדוק את הילדה, היה לי קשה מאד לקבל את תשובתו של הרב, רציתי להאמין בכל כוחי שאין לילדה כלום והכל שטויות ולא צריך ללכת לפסיכיאטר, אבל אם הרב אמר אז עושים.

קבענו תור לפסיכיאטר הגענו אליו לפגישה ולאחר שבדק את הילדה הוא קבע שצריך להתחיל עם הילדה טיפול תרופתי, בלב כבד הסכמתי למהלך והתכוננו להתחיל את הטיפול.

עוד לא התחלנו לטפל פיזית בילדה ולתת לה את התרופות הנדרשות, ולהפתעתי הרבה אני מקבלת טלפון מעוזרו של מורינו הרב שאומר לנו כך: הרב ביקש להגיד לכם: "אני מתפלל על הילדה שתתרפא באופן נס" הייתי מופתעת מאד מברכתו של הרב ושמחנו מאד, וכמובן שזכינו וברכתו של הרב התקיימה ובסייעתא דשמיא הכל עבר לילדה לבד כאילו לא היה לה שום דבר מעולם.

לימים כשבגרה הילדה ולצערי הרב לא הלכה בדרך התורה והמצוות גם פנינו למורינו הרב יורם, ומורינו הרב ברך אותה כל הזמן שתחזור בתשובה שלימה וברוך ה' גם ברכה זו של הרב התקיימה וביתי חזרה בתשובה שלימה וקיבלה על עצמה צניעות מוחלטת.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

מהלכות קידוש ערב שבת

שאלה: מי שמקדש לצורך חולים בבתי חולים, ומקדש להם מבעוד יום אחר פלג המנחה, האם יכול לקדש בעבורם ולהוציאם ידי חובתם, ולאחר מכן לחזור הבייתה ברכב קודם כניסת השבת, או שמא הואיל ומקדש לאחרים אינו יכול לקדש להם אלא אם כן מקבל הוא אף עמהם את השבת?

תשובה: העיקר להלכה שגם המקדש לצורך אחרים מבעוד יום יכול לכוין להוציאם ידי חובתם, ולהתכוין שהוא בעצמו אינו יוצא בקידוש זה, וכן אינו מקבל בזה את השבת כלל ועיקר, ובכך יוכל לחזור לביתו בכלי הרכב שברשותו קודם כניסת שבת, ובלבד שאותם החולים שיוצאים ידי חובה בקידושו כבר קבלו עליהם את השבת. וכיוצא בזה, כל אדם שצריך לקדש מבעוד יום לצורך אחרים, והוא לא יוצא ידי חובה בקידוש זה, רשאי לקדש להם, ואפילו עדיין לא קיבל על עצמו את השבת בכל זאת רשאי, אלא שלכתחילה אין לנהוג כך זולתי כשיש צורך גדול בדבר.

זאת ועוד יש לומר אודות מחלקה מיוחדת בבית חולים אשר כבר גמרו לאכול ביום שישי מבעוד יום וסילקו עצמם מהסעודה, ותפלה אינם יודעים, ואפילו אם נמצא מהם אחדים שכן התפללו מכל מקום אינם יודעים לכוין לצאת בתפלה ידי חובת קידוש היום, והמקדש שמקדש בביה"ח מקדש רק עבור החולים, והרי ברור הדבר שאם הוא לא יקדש עבורם לא יעשו שום קידוש, והוא עצמו אינו מכוון כלל לצאת בקידוש שעושה עבורם כי יקדש בביתו, בכל זאת צריך לקדש גם עבור מחלקה כזאת כדי להוציאם לכל הפחות ידי חובת קידוש דאורייתא אליבא דרוב הפוסקים (וקידוש במקום סעודה יש אומרים שאינו אלא מדרבנן כמו שיבואר לקמן אי"ה), ורק יראה שמי שהוא מהם יטעם מהכוס כדי שלא יצא ברכת היין לבטלה, וכל המזכה את הרבים זכות הרבים תלויה בו.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

גם בצפון וגם בדרום

אחד מאנשי מעזריטש למדן ועשיר, התקרר למגיד הגדול ודבק בו. לא עברו ימים רבים ונתדלדל מעסקיו, נכנס למגיד ושפך את שיחו.

אמר לו המגיד:

הנך למדן, אמור לי אפוא, איך זה יתכן להיות עשיר וגם למדן? חז"ל הרי אמרו (בבא בתרא כה:): הרוצה להחכים ידרים והרוצה להעשיר יצפין, ואיך מקשרים את הדרום עם הצפון? שתק האיש.

נענה לו המגיד: אגיד לך: מי שהוא אין ואפס בעיני עצמו ואינו תופס מקום - יש לו מקום גם בצפון וגם בדרום...

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

רבי צדקה חוצין - א' אדר

חכם צדקה חוצין השני עליו השלום, למד בצעירותו בבית המדרש "בית זילכה". רבו המובהק היה הבן איש חי ע"ה. אחר פטירתו של מאור הגולה הבן איש חי, הפך ביתו של רבי צדקה חוצין להיות מרכז תורני לכל ההכרעות הרוחניות של גולת בבל.

בשנת התרפ"ד עלה רבי צדקה לארץ וקבע את מושבו בירושלים. מיד בבואו, הוכתר כראש רבני העדה הבלית.

כל ימיו היה בבחינת "גדול תלמוד המביא לידי מעשה".

פעם, הוזמן לברית בשבת קודש, במרחק של כשעתיים הליכה מביתו. עוד בערב שבת דאג הרב להעביר את כלי המילה למשפחה כדי לא לטלטל בשבת, כשהגיע למקום הברית בשבת לאחר ההליכה הארוכה והמתישה, הבחין חכם חוצין כי בני המשפחה מוטרדים מעט. מששאל מה אירע, סיפרו לו כי במשפחה ישנו מוהל, שנעלב על שהזמינו מוהל אחר למול את התינוק. ביקש חכם חוצין לדעת מיהו המוהל, ומיד ניגש אליו ושאלו אם הוא מכיר מישהו שיוכל למול את התינוק כי "אני זקן, באתי מרחוק וידי רועדות. אני חושש למול את התינוק". המוהל הסכים, כמובן, למול את התינוק, ואף השתמש בכלי המילה של חכם צדקה חוצין. משהסתיימה המילה, שב חכם חוצין לביתו בשמחה עצומה ובישר לאשתו "היום זכיתי לעשות את ברית המילה המושלמת בחיי!".

בערב שבת קודש, ראש חודש אדר ה'תשכ"א, נתבקש הגאון חכם צדקה חוצין לשיבה של מעלה. הוא הוספד על ידי גדולי חכמי ירושלים, ונקבר בבית העלמין סנהדריה (סמוך לציונו של מרן הרב עובדיה), זכותו תגן עלינו, אמן.

נקודה בפרשה

נקודה למוחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

הכנה לקבלת התורה

"וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר וַיַּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַת הָהָר" (שמות י"ט ב') שמעתי מאבא היקר את דרשת חכמינו הקדושים, ויסעו מרפידים, שנסעו מרפיון ידיים, כי כאשר חנו ברפידים, דרשו חז"ל הקדושים ש"רפו ידיהם מן התורה", ה' ישמור, ואז בא עמלק ונלחם בעם ישראל, ועכשיו נסעו מרפידים, כלומר נסעו מרפיון ידיים.

וכמו שאבא היקר עטרת ראשינו רבינו יורם אברג'ל, רגיל היה להביא את דברי קודשו של האור החיים הקדוש (שמות פרק יט פסוק ב) שכתב, אכן כוונת הכתוב הוא להקדים שלושה עניינים והם עיקרי ההכנה לקבלת התורה, שבאמצעותם נתרצה ה' להנחילם נחלת שדי היא תורתנו הנעימה.

האחד הוא: התגברות והתעצמות בעסק התורה, כי העצלות, זה הוא עשב המפסיד את ההשגה של תורתנו הקדושה, ולזה תמצא כי כל מקום שיזכיר ה' יתברך את התורה הקדושה, ידקדקו לומר לשון חוזק ואומץ, עד גדר שימית עצמו עליה, דכתיב (במדבר יט יד) זאת התורה אדם כי ימות האוהל, ודרשו כחז"ל (ברכות סג:). וכתב הרב תראה כי לא תושג ההשגה אלא בהתעצמות גדולה, וכנגד זה אמר הכתוב 'ויסעו מרפידים', לא בא להודיע מקום שממנו נסעו, שאם כן היה לו קודם להקדים מקום חנייתם, אלא התכוין לומר שנסעו מבחינת רפיון ידיים, כמו שמצאנו שדרשו כן רבותינו ז"ל (בכורות ה:): בפסוק 'וילחם עם ישראל ברפידים', ברפיון ידיים. והם עתה נסעו מבחינה זו, והכינו את עצמם לעבוד עבודת משא בנועם ה', והוא אומרו ויבוא מדבר סיני.

וענין שני הוא: השפלות והענווה, כי אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשפיל עצמו, ומשים עצמו כמדבר (עירובין נד) וכנגד זה אמר 'ויחנו במדבר', פירוש לשון שפלות וענווה כמדבר שהכל דורכים עליו.

וענין שלישי הוא: בחינת ייעוד חכמים, בהתחברות בלב שלם ותמים, לא שיהיו בד בבד, שעליהם אמר הכתוב (ירמיה נ לו) "חרב אל הבדים", אלא יתוועדו יחד ויחדדו זה לזה, ויסבירו פנים זה לזה, וכנגד זה אמר ויחן שם ישראל לשון יחיד, שנעשו כולם יחד כאיש אחד, והן עתה הם ראויים לקבלת התורה.

באישון ליל
בראתה דמות שועטת לכיוון ביתו של יקותיאל

אף אתה, קל
מלא רחמים
תמחל על כבודך
ותרחם עלינו, בניך

אלוקים... מה
הוא, בשר ודם,
תמחל על כבודו.

יהי רצון מלפני
אבינו שבשמים,
שיעורר את רחמיו
כלפייך ויפתח לך
שערי ישועה
בכל המצטרך

האמן לי מענדי... אין לי
מה למכור לך. בו ברגע המעשה
מחלתי לו בלב שלם.
עלבון לא היה שם
אז... אז לכל
הפחות
תן לי
ברכה!

יקותיאל, בקשה...
את שכר העלבון
שנעלבת היום,
אגא ממך, תמכור לי
בעבור כל סכום
שתבקש

מענדי?! קר כל כך!
בא, היכנס, התחמם מעט!
לא,
תודה,

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יטיב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

לפני כל צעד שאתה עושה, תן רגע
למחשבה על כך שאתה שליח של
ה' והוא רוצה שתעשה את הדברים
בדרך של תורה כי כל דרכיה דרכי
נועם.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ אליהו מרדכי בן חנה ז"ל

בסיעתא דשמיא

שאלות ותשובות
אקטואליות
לימי הפורים
מפי
החיד"א שליט"א

מתוך סדרת הספרים "תורת רבנו יודם"

לרכישה חייגו: 08-6381000